

Dansk Geologisk Forenings bestyrelses beretning for 2018

Denne beretning er en kort gennemgang af Dansk Geologisk Forenings aktiviteter og arrangementer i det forgangne år. Beretningen afsluttes med en kort opgørelse over medlemstal og kontingentsatser samt en liste over foreningens sponsorer i 2018.

Bestyrelse og sekretariat

Ved Dansk Geologisk Forenings (DGF) 125 års jubilæumsfest og generalforsamling lørdag den 9. marts 2019 blev der afholdt valg til bestyrelsen, som herefter kom til at se således ud: Joakim Stiel Korshøj, Geo (formand); Jørgen Overgaard Leth, GEUS (næstformand); Louise Belmonte, Rockwoll (kasserer); Cecilie Juhl Thaarup, studerende, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, IGN, Københavns Universitet; Sara Hoffritz, SEIR material analyse; Tod Waight, IGN; Katrine Juul Andresen Institut for Geoscience, Aarhus Universitet; Karina Krarup Sand Københavns Universitet; Thomas Guldborg Petersen, DTU; Karen Dybkjær GEUS; Verner Brandbyge Ernstsen, GEUS, og Mahtab Yamininia, Total Derudover er der valgt to suppleanter Asta Fabricius Jørgensen, og Jakob Walløe Hansen, Geopark Odsherred. Efter generalforsamlingen har yderligere tre meldt sig til at hjælpe til med arrangementer og bestyrelsesarbejde, det er Emeritus Bjørn Buchardt, Johan Ploug, DJ miljø og geoteknik, samt studerende Sergei Buyevich Olsen, Studerende ved Aarhus Universitet.

Mikkel Aagaard Frederiksen overtog sekretærposten fra Lena Ali, begge geologistuderende ved IGN. Mikkel har været sekretær for foreningen det meste af perioden. Mikkel har desværre været nødt til at begynde oplæringen af sin afløser da han skal studere i udlandet. Mikkel bliver afløst af Freja Arnfred Nielsen, ligeledes geologistuderende ved IGN, der bliver et lille overlap, til oplæring af Freja. Sekretariatet er beliggende i Mødelokale 1 på IGN, Øster Voldgade 10, 1350 København K. Ved henvendelse til foreningen gennem sekretariatet benyttes e-mail-adressen dgfemail@gmail.com. Denne e-mail læses regelmæssigt, men ikke dagligt, af sekretæren.

Der gøres opmærksom på, at Bent Vad Odgaard repræsenterer DGF i Nationalpark Mols Bjerge. Anette Petersen er DGF's repræsentant i Det Grønne Kontaktudvalg. Michael Houmark-Nielsen er blevet indstillet til Nationalpark rådet for Kongernes Nord-

sjælland, Michael Houmark-Nielsen er opstillet af DGF og Nationalkomiteen for Geologi som en fælles indstilling.

Publikationer

Bulletin of the Geological Society of Denmark

DGF's Thomson-Reuters-registrerede tidsskrift med fagfællebedømmelse (peer-review) 'Bulletin of the Geological Society of Denmark' (eller blot 'Bulletinen') indeholdt i 2018 fjorten artikler og en boganmeldelse (i alt 277 sider), som frit kan hentes på foreningens hjemmeside (www.2dggf.dk).

Artiklerne udgives løbende i takt med, at de bliver accepteret. Ved årets udgang bliver årgangen samlet i et bind, der kan hentes i sin helhed sammen med omslaget. Bulletinen redigeres fortsat professionelt af chefredaktør Lotte Melchior Larsen, GEUS. En grundig redaktionel proces er grundlaget for den kvalitet, som er nødvendig for at opretholde Bulletinens status. Dens impact factor svinger noget fra år til år pga. det relativt lille antal artikler; for 2017 var den ca. 0,6 (2-års-periode) og 1,0 (5-års-periode).

Geologisk Tidsskrift

Formålet med Geologisk Tidsskrift, der udkommer på dansk, er at gøre geologisk viden tilgængelig for et bredt, fagligt interesseret publikum og ikke kun for eksperter. Chefredaktør for Geologisk Tidsskrift er Ole Bennike, GEUS.

I 2018 er Geologisk Tidsskrift udkommet med en boganmeldelse og en nekrolog (se listen over udgivelser). I lighed med Bulletinen udgives artiklerne løbende, og de kan frit hentes på hjemmesiden.

Facebook, LinkedIn og hjemmesiden

DGF's side på Facebook har vist sig at være meget effektiv til annoncering af de faglige arrangementer, og mange (nok især studentermedlemmer) bruger hyppigt denne side til at orientere sig om aktiviteter i foreningen. LinkedIn siden for DGF bliver også brugt til at annoncere nyheder om arrangementer, og diverse relevante historier og links deles. Der er i øjeblikket 782 der følger DGF på Facebook og 486 på LinkedIn. Hjemmesiden benyttes også stadig flittigt: Især i forbindelse med Nordisk Geologisk Vintermøde der

blev afholdt i januar 2018, var der meget trafik på hjemmesiden. Alle arrangementer annonceres her og mange benytter siden til at hente digitale versioner af Bulletinen og Geologisk Tidsskrift.

Arrangementer

Der laves ikke statistik på deltagelse i arrangementer, men der er generelt mange medlemmer, som møder op til foreningens arrangementer.

I 2018 afholdt DGF i alt tre ekskursioner og 31 foredrag – heraf cirka 2/3 ved specialarrangementerne Årsmøde; Geolog, hvad kan jeg blive? samt Den geologiske udforskning af Grønland. Den liste, som ses nedenfor, er taget fra www.2dgf.dk, hvor man løbende kan opdatere sig vedrørende kommende og afholdte arrangementer.

10-12. januar afholdt foreningen Nordisk Geologisk Vintermøde på DTU

Det var en stor succes med mere end 600 deltagere fra hele verden. I alt blev der holdt 377 foredrag og der var tilmeldt 157 posters. Alt i alt et stort arrangement der krævede mange kræfter fra de frivillige, der alle lagde et stor arbejde i det.

19. februar var der foredrag med Willie Soon

Willie Soon er astrofysiker og geofysiker på The Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics ved Harvard University og The Smithsonian Institution. Willie Soon er velkendt i amerikanske medier for at påpege den anti-videnskabelige natur af Det internationale Klimapanel (IPCCs), bl.a. hånlige adfærd over klimaforskning ved kun at anerkende, at ikke andet end atmosfærisk CO₂ vil være i stand til at styre fortidens, nutidens og fremtidens klimaforandringer. Willie Soon har i 2017 modtaget The Frederick Memorial Award.

17. marts afholdte foreningen årsmøde og generalforsamling. Der var i alt 8 spændende foredrag

Verdensmålene for bæredygtig udvikling – den nødvendige revolution! ved Mogens Lykketoft (Folketinget, tidligere Formand for FN's generalforsamling)

Impact of climate change on Arctic coastal environments ved Aart Kroon, (Københavns Universitet)

Plastics in our environment and the ecosystems associated with them ved Nicole Posth (Københavns Universitet)

Stene til brød – kan Grønlands Indlandsis hjælpe tropiske landbrug? ved Minik Rosing (SNM)

Ansvarlig produktion og forbrug af mineraler og metaller ved Karen Hanghøj (EIT RawMaterials)

Verdensmål nr. 6, Rent vand og sanitet ved Walter Brüsch (Danmarks Naturfredningsforening)

Geotermisk energi – af jord er du kommet ved Mette Olivarius (GEUS)

Geodiversitet i kystnære marine miljøer: et geomorfologisk perspektiv ved Verner Brandbyge Ernstsén (Københavns Universitet)

14. april var der ekskursion til Moleret på Fur og Fur Bryghus

Claus Heilmann-Clausen fortalte om moleret og de underliggende lag fra PETM-varmebegivenheden i starten af Eocæn. Herefter kunne man gå rundt på museet og udforske dette på egen hånd. Turen gik videre til Fur Bryghus og herfra til Knuden, for at se på moleret og askelagene i klinten. Kl. 13 var vi tilbage ved Fur Bryghus, der bød på frokost og smagning af produkter. Fra Bryghuset kørte vi op til Bette Jens Hyw, og nød udsigten fra Furs højeste punkt. Derfra tog vi ned til en af molergravene og besøgte moleret og PETM-lagene. Her var der også lejlighed til at lede efter fossiler på egen hånd.

4. maj afholdte vi arrangementet: Geolog – hvad kan jeg blive, i festsalen på IGN

Der var seks foredrag, samt projektcafé, hvor virksomheder og studerende kunne mødes. Desværre var der ikke et særligt stort fremmøde af studerende og derfor vil det nok kun være hvert andet år fremover, at vi holder arrangementet. Foredragsholdere var Skage Hem – FLSmidth, Joakim Korshøj – Geo, Jakob Walløe Hansen – Geopark Odsherred, Sverre Jon Jensen – Metroselskabet, Mette Olivarius – GEUS og Lone Tolstrup Karlby – HOFOR.

Mogens Lykketoft holder foredrag ved foreningens årsmøde den 17. marts. Foto: Joakim Stiel Korshøj.

26-27. maj, ekskursion til Vadehavet

Forårstur til Nationalpark Vadehavet og dets fantastiske geologi. Verner Ernstsen (GEUS), Mikkel Fruergaard (Institut for Geoscience, København) og geolog Jens Bruun-Petersen fra Ribe var turledere. Programmet var:

Lørdag den 26. maj

- 11:30–12:00 Blåvandshuk
- 12:30–13:00 Skallingen, medbragt frokost
- 13:30–14:00 Broeng (grusgrave)
- 14:30–15:00 Ho Bugt + Tarpbagebroen/Varde Å's munding
- 15:30–16:00 Marbæk + Gulebjerg (Yngste Miocæn). Medbragt kaffe
- 16:30–17:00 Esbjerg + Grådyb
- 17:30–???? Ribe (Ribe Bryghus + evt. tur med vægteren). Overnatning på Danhostel.

Søndag den 27. maj

- 08:00 Ribe, morgenmad
- 09:00–09:30 Kammerslusen/Dige + Knudedyb
- 10:00–10:30 Mandø Ebbevej
- 11:00–11:30 Vadehavscentret + Låningsvejen
- 12:00–12:30 Rømø dæmningen + stranden. Frokost
- 13:00–13:30 Ballummarsken (Slusen, Hjerpsted Kirke)
- 14:00–14:30 Emmerlev Klev
- 15:30 Hjem

Ekskursion til Kasted Mose nord-vest for Aarhus den 11. september. Foto: Katrine Juul Andresen.

11. september, ekskursion til Kasted Mose

Program: Kasted-Geding Mose er et område, som alle århusianere burde kende – specielt geologerne. I det fabelagtige eng- og moseområde nordvest for Aarhus hentes nemlig hele 20 % af drikkevandet til de tørstige haner i Aarhus Kommune, til dit kølige bad i sommervarmen og til grundingrediensen i din hjemmelavede tonic. Indvindingsboringerne er placeret i og omkring moseområdet, der er omkranset af aktiv landbrugsproduktion, som det forekommer langt de fleste steder i landet, og som sammen med byer, industri og infrastruktur er kilde til bekymring, når

Geologisk byvandring i København den 15. september.

talen falder på grundvandsforurening. I dette DGF-fyraftensarrangement finder vi gummistøvlerne frem og tager ud og kigger på denne mose, ja, naturfænomener kunne man næsten kalde det. Her vil Anne-Sophie Høyer, seniorforsker ved GEUS, fortælle om den geologiske model for området og dermed den geologiske dannelse af et af kommunens største grundvandsmagasiner. Mon ikke vi her hører om en begravet dal eller to (Danmarks p.t. måske mest populære underjordiske landskabslement). Derefter tager Niels Cajus Pedersen fra Aarhus Kommune os i hånden og guider os gennem de tiltag, som kommunen laver med henblik på at beskytte den vigtige ressource. Farer er der rigeligt af i form af pesticider, nitrat, tungmetaller og generel menneskelig tilstedeværelse, men heldigvis tænker kommunen kreativt og inddrager bl.a. de lokale landmænd og en sælsom gruppe af vilde heste, køer og vandbøfler!

15. september, byvandring i København

Som del af Geologiens Dage havde DGF arrangeret en geologisk byvandring i København med Bjørn Buchardt som guide. Senere har Bjørn og andre udgivet en byguide som en artikel i geologisk tidsskrift (2019).

Danmarks Geologipris

Under middagen den 17. marts 2018 blev Danmarks Geologipris uddelt af direktør for GEUS Flemming

Flemming Larsen tildeler Danmarks Geologipris til Lars Clemmensen. Foto: Joakim Stiel Korshøj.

Larsen. Prisen blev givet til Lars Clemmensen fra Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet for hans banebrydende tværfaglige forskningssamarbejde om strandvoldssystemer i Danmark dannet i Holocæn. En mere uddybende begrundelse for tildelingen af prisen kan findes på DGF's hjemmeside (www.2dgf.dk).

Medlemmer og kontingent

Kontingentsatserne er i 2018 fastholdt på 400 kr. for ordinære medlemmer og 200 kr. for studentermedlemmer. Det skal bemærkes, at der betales et administrationsgebyr på 75 kr. hvis ens betaling ikke er tilmeldt PBS. Ved udgangen af 2018 lå antallet af ordinære, betalende medlemmer på 407 mod 467 i 2017. Antallet af studentermedlemmer faldt ligeledes til 162 fra 221 i 2017. DGF har to livsvarige medlemmer samt seks firmaer og institutioner som medlemmer. 111 medlemmer er kontingentfrie. Det totale medlemstal er således nu oppe på 688. Faldet i antal medlemmer skyldes at foreningen har slettet medlemmer, der var i restance for mere end to års kontingent fra medlemslisten.

European Federation of Geologists

Det blev på generalforsamlingen i 2018 besluttet at DGF skulle meldes ud af European Federation of Geologists, EFG. Medlemskabet blev til og med 2017 betalt af Geocenter Danmark. Geocentret meddelte ved begyndelsen af 2018, at man ikke længere ønskede at betale medlemskabet som derfor skulle betales af DGF. Det blev diskuteret på generalforsamlingen i 2018 hvorvidt DGF skulle udmeldes og det skete i sidste halvdel af 2018.

Mindeord for Maya Gry Nielsen

Maya Gry Nielsen.

Mandag den 23. April 2018 mistede det geologiske samfund en ung og dygtig kollega, Maya Gry Nielsen i en arbejdsulykke i Faxe Bugt. Maya var utroligt vellidt på sin nuværende og sine tidligere arbejdspladser. Maya inspirerede altid folk med sit gode humør og sin hjælpsomhed. Maya nåede i sit alt for korte live at arbejde som studentermedhjælp i Dansk Geologisk Forening, med kortlægning for GEUS, geofysisk tolkning og prøvebedømmelse for Geo, og geofysisk arbejde og prøvebedømmelse hos Rambøll. Maya var et utroligt empatisk menneske, der tog ansvar for sine opgaver og sine medmennesker og hun var meget aktiv i Dansk

Geologisk Forening, hvor hun deltog i mange ekskursioner og årsmøder.

På Den Maritime Havarikommissionens hjemmeside findes en udførlig rapport om ulykken.

Sponsorer

Bidrag fra sponsorer er essentielt for, at DGF kan fastholde et højt aktivitetsniveau samtidig med, at kontingentsatserne holdes på et rimeligt niveau for ordinære medlemmer og på et lavt niveau for studentermedlemmer. Årsmødet med efterfølgende middag udgør en væsentlig udgiftspost i foreningens budget, og dette møde er specielt afhængigt af sponsorstøtte. DGF takker sine sponsorer i 2018: Mærsk, Geo, DGE, HESS, Aalborg Portland, FLSmidth, Thermo Fisher Scientific samt Carlsberg Fondet.

Udgivelser i 2018

Bulletinen

Schovsbo, N.H., Nielsen, A.T., Harstad, A.O. & Bruton, D.L.: Stratigraphy and geochemical composition of the Cambrian Alum Shale. Formation in the Porsgrunn core, Skien–Langesund district, southern Norway.

Marzola, M., Mateus, O., Milàn, J. & Clemmensen, L.B.: A review of Palaeozoic and Mesozoic tetrapods from Greenland.

Cuny, G. & Stemmerik, L.: New fossil fish microremains from the Upper Carboniferous of eastern North Greenland.

Hovikoski, J., Pedersen, G.K., Alsen, P., Lauridsen, B.W., Svennevig, K., Nøhr-Hansen, H., Sheldon, E., Dybkjær, K., Bojesen-Koefoed, J., Piasecki, S., Bjerager, M. & Ineson, J.: The Jurassic–Cretaceous lithostratigraphy of Kilen, Kronprins Christian Land, eastern North Greenland

Bennike, O. & Mortensen, M.F.: A multi-disciplinary macrofossil study of late glacial to early Holocene sediments from Søndre Kobberdam, Hareskovene, Denmark.

Erlström, M., Boldreel, L.O., Lindström, S., Kristensen, L., Mathiesen, A., Andersen, M.S., Kamla, E. & Nielsen, L.H.: Stratigraphy and geothermal assessment of Mesozoic sandstone reservoirs in the Øresund Basin – exemplified by well data and seismic profiles.

Hjuler, M.L., Hansen, V.F. & Fabricius, I.L.: Interpretational challenges related to studies of chalk particle surfaces in scanning and transmission electron microscopy.

Souza, P.E., Kroon, A. & Nielsen, L.: Beach-ridge architecture constrained by beach topography and

groundpenetrating radar, Itilleq (Laksebugt), southwest Disko, Greenland – implications for sea-level reconstructions.

Milàn, J., Rasmussen, E.S. & Dybkjær, K.: A crocodylian coprolite from the lower Oligocene Viborg Formation of Sofienlund Lergrav, Denmark.

Glad, A.C., Willumsen, M.E., Boldreel, L. O. & Clemmensen, L.B.: Meandering river deposits in sediment cores, the Middle Jurassic Alma Field, Southern Danish Central Graben.

Myrvold, K.S., Milàn, J. & Rasmussen, J.A.: Two new finds of turtle remains from the Danian and Selandian (Paleocene) deposits of Denmark with evidence of predation by crocodylians and sharks.

Bennike, O.: Book review af Fischer, A. & Pedersen, L. (eds): Oceans of Archaeology.

Weidner, T. & Ebbestad, J.O.R.: *Anopolenus henrici* Salter, a middle Cambrian (Drumian) centroleurid trilobite from the Alum Shale Formation of Scandinavia.

Malchuk, O. & Machalski, M.: First record of *Epicymatoceras vaelsense* (Nautilida) from the Maastrichtian white chalk of northern Denmark.

Nielsen, A.T., Schovsbo, N.H., Klitten, K., Woollhead, D. & Rasmussen, C.M.Ø.: Gamma-ray log correlation and stratigraphic architecture of the Cambro-Ordovician Alum Shale Formation on Bornholm, Denmark: Evidence for differential syndepositional isostasy.

Geologisk Tidsskrift

Sander, L.: Boganmeldelse af Jens Morten Hansen: Læsø – øen med vokseværk. Forhistorie, opståen, kystdannelse, landskaber, vegetation og saltforekomster.

Henriksen, N.: Nekrolog: Grønlandsgeologen Anthony Keith Higgins (Tony) f. 8 maj 1940 d. 4 juli 2018.

Bestyrelsen, 15. maj 2019